

REGULAMIN
PRAKTYK DYDAKTYCZNYCH NA SPECJALNOŚCI NAUCZYCIELSKIEJ
Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Zielonogórskiego
z dnia 25.02.2020 roku.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. z dnia 2 sierpnia 2019r. poz. 1450) i Regulaminu Studiów Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 1 października 2019 roku.

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Praktyki dydaktyczne odbywają się w szkołach i placówkach systemu oświaty, w których do zajmowania stanowiska nauczyciela są wymagane kwalifikacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.
2. Praktyka dydaktyczna na studiach I stopnia jest realizowana w wymiarze 120 godzin (przygotowanie do nauczania pierwszego przedmiotu) w szkole podstawowej w semestrach określonych w planach studiów.
3. Praktyka dydaktyczna na studiach II stopnia jest realizowana w wymiarze 120 godzin (przygotowanie do nauczania pierwszego przedmiotu) w szkole ponadpodstawowej, w semestrach określonych w planach studiów. Specjalność nauczycielska na studiach II stopnia może być realizowana jedynie jako kontynuacja, tzn. student odbył już 120 godzinną praktykę dydaktyczną na studiach I stopnia.
4. Organizacja i nadzór nad przebiegiem praktyki oraz zaliczenie praktyki należy do kompetencji koordynatora praktyk z ramienia Wydziału.

§ 2

Cel praktyki

Celem praktyki jest zdobywanie doświadczenia związanego z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu dydaktyki szczegółowej (metodyki nauczania) z rzeczywistością pedagogiczną.

§ 3

Zakres praktyki

1. **Zapoznanie** ze specyfiką szkoły, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole.
2. **Aktywne obserwowanie:**
 - pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych i wyciąganie wniosków z prowadzonej obserwacji,
 - stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
 - sposobów oceniania uczniów,
 - zadawania i sprawdzania pracy domowej,
2. **Zaplanowanie i przeprowadzenie** pod nadzorem opiekuna praktyk serii lekcji (zajęć).
3. **Analizowanie**, przy pomocy opiekuna praktyk oraz nauczycieli akademickich sytuacji i zdarzeń pedagogicznych zaobserwowanych lub doświadczonych w czasie praktyk.
4. **Współdziałanie** z opiekunem praktyk dydaktycznych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.

§ 4

Organizacja praktyki

1. W trakcie praktyk studentowi/studentce winny być zapewnione następujące formy aktywności:
 - wizyty w szkołach i placówkach,
 - obserwowanie lekcji (zajęć),
 - asystowanie nauczycielowi prowadzącemu lekcje (zajęcia),

- samodzielne prowadzenie lekcji (zajęć),
 - planowanie i omawianie lekcji (zajęć) prowadzonych przez siebie i innych (nauczycieli, studentów, słuchaczy).
2. Praktyka dydaktyczna na **studiach pierwszego stopnia** realizowana w wymiarze **120 godzin** w szkole podstawowej jest **dwuetapowa**:
 - etap I praktyki odbywa się w semestrze IV, równoległe z zajęciami dydaktycznymi na Uczelni i obejmuje 30 godzin, w tym hospitacje i prowadzenie lekcji,
 - etap II praktyki odbywa się w semestrze IV w miesiącu wrześniu (4 tygodnie) i obejmuje 90 godzin, w tym:
 - a) hospitacje 20 lekcji,
 - b) przeprowadzenie 25 lekcji.
 3. Praktyka dydaktyczna na **studiach drugiego stopnia** realizowana w wymiarze **120 godzin** szkole ponadpodstawowej odbywa się w semestrze III i IV równoległe z zajęciami dydaktycznymi na Uczelni i obejmuje:
 - w semestrze III - 60 godzin w tym hospitacje i prowadzenie lekcji,
 - w semestrze IV - 60 godzin w tym hospitacje i prowadzenie lekcji.
 4. Godziny, które nie zostały przeznaczone na hospitacje i prowadzenie lekcji określone w § 4 pkt 2, 3 są przeznaczone na zapoznanie z całokształtem pracy szkoły określonymi w § 3.

§ 5

Obowiązki studentów odbywających praktykę

1. Student/studentka są zobowiązani uzyskać zgodę dyrektora szkoły oraz nauczyciela – opiekuna praktyki na odbycie praktyki.
2. Kilko studentów może odbyć praktykę u tego samego nauczyciela tylko wtedy, gdy realizuje on odpowiednią liczbę godzin, konieczną do zaliczenia praktyki.
3. Termin zgłoszenia szkoły w której student/studentka będą odbywać praktykę określa koordynator praktyk z ramienia Wydziału.
4. Zaleca się aby praktyki odbywały się w sposób regularny przez cały semestr. Niedopuszczalne jest komasowanie zajęć lub skracanie czasu trwania praktyki.
5. Student/studentka są zobowiązani do stawienia się w szkole w pierwszym dniu trwania praktyki wraz z pełną jej dokumentacją, skierowaniem (zał. 5) i instrukcją dotyczącą przebiegu praktyki.
6. W czasie odbywania praktyki studenci podlegają obowiązującemu w szkole statutowi i dyscyplinie pracy. Studenci są zobowiązani do realizowania programu praktyki, stawiania się w miejscu praktyki o godzinie wyznaczonej przez szkolnego opiekuna praktyki oraz stosowania się do jego poleceń w ramach obowiązków określonych w § 3 i 4.
7. Nie później niż jeden dzień przed planowaną lekcją studenci zobowiązani są przedstawić opiekunowi w zakresie przedmiotu właściwej specjalności konspekt/scenariusz lekcji. Lekcja może zostać przeprowadzona tylko po akceptacji nauczyciela.

§ 6

Obowiązki nauczyciela – szkolnego opiekuna praktyk

1. Praktyką studentów kieruje opiekun prowadzący, który musi być nauczycielem przedmiotu specjalności głównej, zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, posiadający uprawnienia do nauczania przedmiotu na właściwym poziomie systemu edukacji i posiadający co najmniej stopień nauczyciela kontraktowego.
2. Opiekun prowadzący:
 - a) na początku praktyki określa szczegółowy plan jej przebiegu, zgodny z planem pracy szkoły i rozkładem lekcji (tematów) obowiązującym dla danego przedmiotu obejmujący:
 - tematy i terminy lekcji hospitowanych przez studenta,
 - tematy i terminy lekcji prowadzonych przez studenta, przy czym termin pierwszej lekcji powinien być ustalony co najmniej na trzy dni przed jej przeprowadzeniem,
 - tematy i terminy innych czynności wykonywanych przez studenta, określonych w § 3 i 4,
 - b) dokonuje oceny konspektów i przeprowadzonych lekcji i oceny przebiegu całości praktyki,
 - c) udostępnia studentom pracownie specjalistyczne, sprzęt i pomoce dydaktyczne,
 - d) przeprowadza wraz z praktykantem analizę sytuacji i zdarzeń pedagogicznych zaobserwowanych lub doświadczonych w czasie praktyk.

§ 7

Dokumentacja przebiegu praktyki

1. Dokumentacja przebiegu praktyk obejmuje:
 - a) szczegółowy plan przebiegu praktyki (dziennik praktyk) (zał. 1),
 - b) opinię z przebiegu praktyki podpisaną przez opiekuna praktyki i dyrektora szkoły wraz z oceną według skali: 5,0 - bardzo dobry; 4,5 – dobry plus; 4,0 – dobry; 3,5 – dostateczny plus; 3,0 – dostateczny; 2,0 – niedostateczny, która wchodzi w skład dokumentacji przebiegu studiów prowadzonej przez Dziekanat Wydziału Humanistycznego (zał. 2),
 - c) sprawozdanie z przebiegu praktyki, potwierdzone przez Dyrektora szkoły, przedstawiane w przypadku niezrealizowania całości instrukcji praktyki lub/i negatywnej opinii z przebiegu praktyki (zał. 3),
 - d) umowy o dzieło z opiekunem praktyki (1 egz.) wraz z rachunkiem,
 - e) portfolio zawierające:
 - konspekty prowadzonych lekcji i zajęć pozalekcyjnych z dokonaną przez opiekuna oceną (wyrażoną w stopniu i opisowo zgodnie ze skalą określoną w punkcie 1b) oraz ich załączniki zawierające przygotowane przez praktykanta pomoce dydaktyczne,
 - notatki z hospitacji (karty obserwacji) z wybranych lekcji obserwowanych na praktyce,
2. Umowy o dzieło z opiekunami zawierane na czas trwania praktyki w szkole podstawowej oraz praktyki w szkole ponadpodstawowej muszą zostać zawarte przed rozpoczęciem praktyki.
3. Student/studentka zobowiązany/a jest złożyć u koordynatora praktyk z ramienia Wydziału pełną dokumentację przebiegu praktyki określoną w § 7 pkt. 1 a, b, c, d **w terminie 5 dni od jej zakończenia**. Dokumentacja powinna być przekazana w teczce aktowej, opatrzonej danymi studenta (nazwisko, imię, rok studiów, grupa).
4. Student/studentka zobowiązany/a jest **złożyć portfolio u nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia z dydaktyk szczegółowych** w terminie 5 dni od zakończenia praktyki.

§ 8

Warunki zaliczenia praktyki

1. Warunkiem zaliczenia praktyki jest terminowe złożenie przez studenta dokumentacji przebiegu praktyki oraz uzyskanie pozytywnej oceny odbytej praktyki.
2. Zaliczenia całości praktyki i wystawienia oceny końcowej dokonuje koordynator praktyk z ramienia Wydziału na podstawie określonej w §7 pkt. 1 a, b, c, d dokumentacji oraz przekazanych przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia z dydaktyk szczegółowych, wyników rozmowy sprawdzającej znajomość i rozumienie:
 - zadań dydaktycznych realizowanych przez szkołę,
 - sposobu funkcjonowania oraz organizacji pracy dydaktycznej szkoły,
 - rodzajów dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty,oraz analizę portfolio studenta/studentki.
3. W wyjątkowych wypadkach, za zgodą dziekana, na wniosek studenta/studentki termin złożenia dokumentacji może zostać przełożony.
4. Koordynator praktyk z ramienia Wydziału przekazuje dokumentację do dziekanatu w terminie 7 dni od zakończenia praktyki.
5. W przypadku niezaliczenia praktyki, dziekan podejmuje decyzję o skreśleniu z listy studentów lub na wniosek studenta/studentki o skierowaniu na powtarzanie semestru studiów.
6. W stosunku do studenta/studentki, którzy z przyczyn uzasadnionych nie odbyli praktyki w terminie określonym w § 4, a w szczególności ze względu na: uczestnictwo w wymianie międzynarodowej, przyczyny losowe, dziekan może udzielić zgody na jej odbycie w innym terminie, niekolidującym z planem zajęć dydaktycznych według indywidualnych zasad, określanych każdorazowo dla poszczególnych przypadków.

§ 9

Warunki zaliczenia praktyki na podstawie umowy o pracę

1. Dziekan na pisemny wniosek studenta/studentki zaopiniowany przez koordynatora praktyk z ramienia Wydziału może zaliczyć praktykę lub jej część na podstawie umowy o pracę na stanowisku nauczyciela danego przedmiotu, na odpowiednim stopniu systemu kształcenia.
2. Do podania należy dołączyć:

- dokumentację odnoszącą się do zakresu zaliczenia praktyki zgodnie z wymogami § 7 określoną przez koordynatora praktyki z ramienia Wydziału,
- opinię dyrektora szkoły, która powinna zawierać opis stanowiska pracy i wykonywanych czynności oraz ocenę umiejętności metodycznych i pedagogicznych (wzór 4).

§ 10

Koordinator Praktyk z ramienia Wydziału

1. Koordynator praktyk z ramienia Wydziału powoływany jest co roku przez dziekana Wydziału w terminie do 30 września.
2. Koordynator praktyk z ramienia Wydziału ma prawo wskazać placówkę, w której studenci będą odbywać praktykę.
3. Koordynator praktyk z ramienia Wydziału sprawuje nadzór nad przebiegiem praktyki. Ma prawo dokonać hospitacji i oceny lekcji prowadzonej przez studenta.
4. Do obowiązków koordynatora praktyk z ramienia Wydziału należy:
 - a) organizacja praktyk oraz ich dokumentacji,
 - b) przekazanie odpowiedniej dokumentacji praktyk do dziekanatu,
 - c) utrzymywanie systematycznego kontaktu ze szkołami i placówkami, w których studenci odbywają praktyki,
 - d) przygotowanie instrukcji przebiegu praktyki w oparciu o Regulamin Praktyk.
5. Na spotkaniach semestralnych dotyczących praktyk koordynator praktyk z ramienia Wydziału przeprowadza ze studentami dyskusje dotyczące przebiegu praktyk, efektów prowadzonych obserwacji, współdziałania z nauczycielem – szkolnym opiekunem praktyki, pełnienia roli nauczyciela, własnej oceny prowadzonych lekcji i doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

§ 11

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia z dydaktyk szczegółowych

1. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia z dydaktyk szczegółowych mają obowiązek przekazywania studentom informacji i wskazówek umożliwiających samodzielne opracowanie konspektów lekcji lub scenariuszy zajęć oraz przeprowadzania ze studentami dyskusji dotyczących przebiegu praktyk. Mają także prawo dokonać hospitacji i oceny lekcji prowadzonej przez studenta.
2. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia z dydaktyk szczegółowych dokonują analizy portfolio studenta/studentki oraz przeprowadzają z praktykantami rozmowy sprawdzające znajomość i rozumienie: zadań dydaktycznych realizowanych przez szkołę, sposobu funkcjonowania oraz organizacji pracy dydaktycznej szkoły, rodzajów dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.

§ 12

Postanowienia końcowe

W zakresie nieuregulowanym w niniejszym Regulaminie zastosowanie mają wewnętrzne akty prawne Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Załączniki:

- szczegółowy plan przebiegu praktyki (dziennik praktyk) - załącznik 1,
- opinia z przebiegu praktyki - załącznik 2,
- sprawozdanie z przebiegu praktyki, przedstawiane w przypadku niezrealizowania całości instrukcji praktyki lub/i negatywnej opinii z przebiegu praktyki - załącznik 3,
- opinia dyrektora szkoły, wydawana w celu zaliczenia praktyki na podstawie umowy o pracę - załącznik 4,
- skierowanie na praktykę dydaktyczną – załącznik 5.